

KORUPCIJOS PREVENCIJOS VŠĮ RESPUBLIKINĖJE VILNIAUS PSICHIATRIJOS LIGONINĖJE PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Korupcijos prevencijos programa parengta vadovaujantis 2002 m. gegužės 28 d. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 57-2297), LR SAM įsakymu „Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje 2017 - 2019 m. programos patvirtinimo“.

2. Programos paskirtis - užtikrinti veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę, VšĮ Respublikinės Vilniaus psichiatrijos ligoninės (toliau - RVPL) veikloje 2017 - 2019 m. laikotarpiu.

3. Programos tikslas - išaiškinti ir šalinti korupcijos prielaidas, užtikrinti skaidresnę ir veiksmingesnę įstaigos ir jos darbuotojų veiklą.

4. Programos uždavinys - galimų korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, siekiant, kad visos skiriamos lėšos būtų naudojamos pagal paskirtį ir racionaliai kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms teikti, pacientų teisėms ir laisvėms užtikrinti, t.p. poveikis darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

4.1. Korupcijos prevencijos tikslui ir uždaviniui pasiekti numatoma:

4.1.1 Vykdyti nuolatinę kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti veiksmingą numatytų ilgalaikės korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių vykdymą.

4.1.2. Nustatyti RVPL veiklos sritis, kuriose galima korupcinė veika, bei sąlygas jai atsirasti ir plisti.

4.1.3. Įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą, ginti RVPL darbuotojų teises ir laisves bei nepažeisti nekaltumo prezumpcijos.

4.1.4. Ginti visuotinai pripažintas pacientų teises ir laisves.

4.1.5. Skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms, ugdyti antikorupcinę kultūrą.

4.1.6. Antikorupcinis švietimas turi būti organizuojamas per visuomenės informavimo priemones ir kitais būdais teikiant gyventojams ir pacientams žinias apie savo veiklą, įgyvendinant RVPL korupcijos prevencijos programą, organizuoti ligoninės darbuotojams antikorupcinio švietimo renginius.

4.1.6. Programoje numatytas priemones sieti su socialinių problemų sprendimu ir pacientų apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos prielaidų ligoninėje.

4.1.7. Užtikrinti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos organizavimo, įgyvendinimo, ir priežiūros kontrolę.

4.2. Korupcijos prevencijos bendrosios priemonės yra šios:

4.2.1. Korupcijos rizikos analizė.

4.2.2. Korupcijos prevencijos programos parengimas ir tikslinimas.

4.2.3. Informacijos apie asmenis, siekiančius užimti arba užimančius pareigas, pateikimas teisės aktų nustatyta tvarka.

4.2.4. Informacijos pateikimas valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams LR korupcijos prevencijos įstatymo numatyta tvarka.

4.2.5. RVPL interneto svetainėje skelbti ligoninės korupcijos prevencijos programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą, informuoti visuomenę apie įgyvendinamas antikorupcines priemones, numatyti galimybę interneto vartotojams pateikti savo atsiliepimus, siūlymus, pranešimus ir kt. Įvadiniame interneto svetainės puslapyje skelbti elektroninio pašto adresą ir telefono numerį, kuriuo asmenys galėtų anonimiškai pranešti apie ligoninės darbuotojų galimus pažeidimus, susijusius su ligoninės veikla.

4.2.6. Informacija, kur turi kreiptis pacientas, susidūręs su korupcinio pobūdžio veika, skelbiama visose ligoninės informacijos skelbimo vietose.

4.2.7. RVPL darbuotojų mokymas korupcijos prevencijos klausimais.

4.2.8. Informuoti apie galimas korupcines veikas ir pavišinti nustatytus korupcijos atvejus, analizuoti pasiūlymus dėl korupcijos sveikatos sistemoje priemonių.

4.3. Korupcijos rizikos analizė:

4.3.1. Korupcijos rizikos analizę teisės aktų nustatyta tvarka atlieka asmuo direktoriaus įsakymu paskirtas atsakingu už korupcijos prevenciją ir kontrolę, ne rečiau kaip kartą per metus atlieka korupcijos pasireiškimo rizikos analizę ir nustatytais terminais pateikia rezultatus SAM korupcijos prevencijos skyriui.

4.3.2. RVPL pagal nustatytas savo veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, parengia konkrečias priemones galimoms korupcijos apraiškoms valdyti ir paskiria asmenis, atsakingus už šių priemonių vykdymą.

5. RVPL parengia korupcijos prevencijos programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą ir nustatytais terminais pateikia SAM.

6. Siekiant, kad RVPL dirbtų nepriekaištingos reputacijos asmenys, informacija apie juos tikrinama teisės aktų nustatyta tvarka, t. p. pateikia valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams visą teisės aktų nustatyta tvarka reikalingą informaciją.

KORUPCIJOS PRIELAIDŲ RVPL ANALIZĖ

7. Bendrosios korupcijos prielaidos:

7.1. Socialinės (nepakankamas sveikatos priežiūros paslaugų finansavimas iš PSDF, neišvystytas papildomas - savanoriškasis sveikatos draudimas, santykinai maži darbuotojų atlyginimas ir pan.).

7.2. Teisinės (įstatymų bei įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų kokybės trūkumai, tam tikrais atvejais lemiantys teisės aktų kolizijas, dviprasmybes, nepakankamas savo teisių ir pareigų išmanymas visuomenėje, nepakankama atsakomybė už padarytus pažeidimus ir kt.).

7.3. Struktūrinės (pernelyg biurokatiškas sveikatos sistemos valdymas, skirtingas viešųjų ASPJ pavaldumas trukdo kooperuoti ASPĮ ir išteklius įsigyjant ir atnaujinant technologijas, diegiant naujas sudėtingas paslaugas, nepakankama konkurencija tarp sveikatos priežiūros paslaugų tiekėjų ir pirkėjų bei tarp atskirų sveikatos sistemos subjektų).

7.4. Visuomeninės (visuomenės pilietiškumo stoka, piliečių nenoras dalyvauti antikorupcinėje veikloje, pasipriešinti korumpuotiems sveikatos sistemos darbuotojams ir kt.).

7.5. Išoriniai veiksniai (politinių struktūrų ir interesų grupių įtaka, politinės valios stoka).

8. Specifinės korupcijos prielaidos:

8. f. Mažas medicinos darbuotojų darbo užmokestis, lemiantis profesijos keitimą, papildomo darbo ieškojimą, vidinę bei išorinę migraciją.

8.2 Nenustatyta reali sveikatos priežiūros įstaigų vadovų atsakomybė už tai, kad jo vadovaujamos įstaigos darbuotojai netinkamai vykdo jiems pavestas pareigas.

8.3. Medicininės paskirties aparatūros, vaistinių preparatų, medicininių pagalbos ir kitų priemonių bei darbių viešieji pirkimai - viešųjų pirkimų vidutinė trukmė yra daugiau kaip 100 dienų, perdėtai smulkmenišką supaprastintų pirkimų reglamentavimas.

8.4. Vienapusė ar nepakankama informacija pacientams apie teikiamas mokamas sveikatos priežiūros paslaugas, pacientų teises ir galimybes ir kt.

8.5. Operatyvus naujų paslaugų diegimas klinikinėje praktikoje ir jų prieinamumo pacientams problema dėl didėjančio lėšų poreikio, specialistų apmokymo, patirties sklaidos, bendradarbiavimo problemos konkurencinėje sveikatos priežiūros paslaugų rinkoje.

RVPL VEIKLOS SRITYS, KURIOSE GALIMA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO GALIMYBĖ

9. Sveikatos sistemos įstaigų veikla priskiriama prie veiklos sričių, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas.

9.3. Kompensuojamų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių skyrimas.

9.4. Prekių ir paslaugų viešieji pirkimai.

9.5. Nelegalūs mokėjimai, teikiant mokamas ir apmokamas iš PSDF lėšų asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

9.6. Konkursų eiti atitinkamas pareigas organizavimas, reputacijos, kvalifikacijos, atestacijos ir rotacijos asmenims, dirbantiems ligoninėje nustatymas, panaikinimas ar pakeitimas.

GALIMOS KORUPCIJOS RVPL PASEKMĖS

10. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos programos, korupcijos reiškiniai gali sukelti šias pasekmes:

10.1. Pabloginti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę.

- 10.2. Sumažinti pacientų pasitikėjimą sveikatos priežiūros įstaiga ir jos darbuotojais.
- 10.3. Sudaryti sąlygas užsimegšti korumpuotiems ryšiams su farmacijos ir kt. veikla užsiimančiomis įstaigomis.
- 10.4. Skaidrumo, informatyvumo ir atskaitomybės trūkumas naudojant ES lėšas, skirtas sveikatos sistemai gali neigiamai paveikti optimalų ES lėšų naudojimą, sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą.
11. Atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos pasireiškimo galimybes, galima numatyti konkrečias korupcijos prevencijos priemones.

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

12. Korupcijos prevencijos programos uždaviniams įgyvendinti kas dveji metai sudaromas programos priemonių įgyvendinimo planas, kuris nustato uždavinius, tikslus, priemones, vykdymo terminus bei vykdytojus.
13. Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonės vykdo visų padalinių vadovai ir darbuotojai.
14. Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo kontrolę vykdo RVPL direktorius ir jo paskirtas atsakingas asmuo, kuris reguliariai teikia informaciją RVPL direktoriui.
15. Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo kriterijus nustato RVPL vadovybė.

INFORMAVIMAS APIE GALIMĄ KORUPCINĘ VEIKĄ

16. Siekiant sudaryti sąlygas veiksmingai vykdyti korupcijos prevenciją sąlygas darbuotojams, kitiems visuomenės piliečiams anonimiškai pranešti SAM ar RVPL vadovybei savo įtarimus dėl galimos darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, o gavus tokius pranešimus, nedelsiant informuoti sveikatos apsaugos ministrą, Specialiųjų tyrimų tarnybą teisės aktuose nustatyta tvarka.

SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

17. Programa siekiama tokių rezultatų:
 - 17.1. Sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę.
 - 17.2. Padidinti nepakantumą korupcijai.
 - 17.3. Pagerinti korupcijos prevencijos priemonių organizavimą.
 - 17.4. Padidinti visuomenės pasitikėjimą ligonine.
18. Programos ir jos įgyvendinimo priemonių vykdymas ir kontrolė vertinamos pagal šiuos rodiklius:
 - 18.1. Atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimų skaičius.
 - 18.2. {vykdytų programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičius.

- 18.3. Neįvykdytų programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičius.
- 18.4. Programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių įgyvendinimas nustatytais terminais.
- 18.5. Asmenų, vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, skaičiaus pokytis.
- 18.6. Asmenų, pranešusių apie galimus korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičiaus pokytis.
- 18.7. Iširti) pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičius.
- 18.8. Kiekviena konkreti programos įgyvendinimo priemonių plano priemonė vertinama pagal programos priemonių plane nustatytus vertinimo kriterijus.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATSKAITOMYBĖ

19. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas programos įgyvendinimo priemonių planas, kuris nustato tikslus, priemones, jų vykdymo terminus ir vykdytojus.
20. Programos įgyvendinimą organizuoja RVPL vadovybė.
21. Programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių vykdymą ligoinėje kontroliuoja direktoriaus paskirtas asmuo atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę.
22. Periodiškai du kartus per metus, pasibaigus II ir IV ketvirčiui, ne vėliau kaip iki kito ketvirčio 10 dienos informaciją apie priemonių įgyvendinimo eigą, jų veiksmingumą ir tai pagrindžiančius duomenis pateikia SAM Korupcijos prevencijos skyriui.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Korupcinė situacija vertinama ir korupcijos prevencijos programa bei jos įgyvendinimo planas peržiūrimas kas dveji metai.
24. Korupcijos prevencijos programa, jeigu reikia, gali būti papildoma dažniau.